

CRT - CLAIMS RESOLUTION TRIBUNAL
בית הדין לבוררות בנושא החשבונות הרדומים בשוויץ – CRT

להתייחסות בלבד - הנוסח האנגלי הינו הקובע

בעניין ההתדיינות המשפטית לגבי נכסי קורבנות השואה
תיק מס' CV96-4849

מענק מאושר

לתובעת Herta Monowicz

בעניין חשבונותיה של Josephine Pollack

מס' תביעה: 004628/AH

גובה המענק: 292,006.00 פרנקים שוויצרים

מענק מאושר זה מתבסס על תביעתה של הרטה מונוביקץ, מבית גלזר (להלן "התובעת"), לחשבונותיה של ג'וספין פולק (להלן "בעלת החשבונות") בסניף לוזן של בנק [שם הבנק חסוי] (להלן "הבנק")¹.

כל ההחלטות בנוגע למענקים מתפרסמות. במידה שהתובע יוותר על חיסיון לגבי תביעתו, כמו במקרה זה, שמו של הבנק בלבד נשמר חסוי.

מידע שהוגש על ידי התובעת

התובעת הגישה טופס תביעה בו זיהתה את בעלת החשבונות כאמה, ג'וספין (ג'וספיני או פינה) פולק, אשר נולדה ב 21 באפריל 1889 בברנו (צ'כוסלובקיה) ואשר נשאה למוריץ גלזר ב 1918 בווינה (אוסטריה). לזוג נולדו שתי בנות: ליזלוט והרטה (התובעת). התובעת ציינה שעד 1923 הוריה התגוררו בווינה, מקום בו אמה עבדה כמורה לשפות, ועד 1939 התגוררו בבילסקו (ביליץ)(פולין). התובעת ציינה שאביה היה מנהל של בית חרושת גדול ומפורסם של רהיטים בשם *Thonet-Mundus* בבילסקו. לפי התובעת, ב 1939, הוריה, שהיו יהודים, נשלחו על ידי הנאצים לגטו קרקוב, והם ואחותה נספו במחנה ריכוז ב 1942. כמו כן, התובעת ציינה שהיא היחידה במשפחה ששרדה את השואה. התובעת הגישה כמה מסמכים, בניהם את תעודת הזהות שלה בה מופיעים שמה של אמה ושם הנעורים של אמה, מכתבים בכתב ידה של אמה עם חתימתה, ומכתב מיד ושם בישראל בנוגע למותם של הוריה, אחותה וקרובי משפחה נוספים.

התובעת הגישה לבית המשפט שני שאלונים ראשונים ב 1999, בהם תבעה את זכותה לחשבונות בנק שוויצריי בבעלות אביה ואמה.

¹ בהחלטה אחרת ה CRT החליט על מענק לטובת התובעת בנוגע לחשבון שבבעלות אביה.

מידע זמין ברשומות הבנק

רשומות הבנק כוללות רשימה של חשבונות שהועברו לחשבון זמני, מכתב מהבנק בתאריך 19 בפברואר 1953 ותדפיסים של מאגר המידע של הבנק. לפי רשומות הבנק, בעלת החשבונות היתה *Mme.* (גב') ג'וספין פולק. לפי רשומות הבנק, לבעלת החשבונות היה חשבון פיקדון לפי דרישה וחשבון ניירות ערך. בתאריך בלתי ידוע, הבנק התבקש להחזיק כל התכתבות בנוגע לחשבונות. ב 19 בפברואר 1953 הבנק כתב מכתב לבעלת החשבונות, בו הודיע לה שמכוון שלא היה שום קשר עמה במשך כמה שנים, הבנק העביר את החשבונות לחשבון זמני. ביום ההעברה היתרה בחשבון הפיקדון לפי דרישה היתה 2,709.00 פרנקים שווייצריים. באותו תאריך, בחשבון ניירות הערך היו שני מטילי זהב במשקל כולל של 2,000.55 גרם, וכמו כן, 275.00 לירות סטרלינג במטבעות זהב, כל אחד עם ערך נומינלי של לירה סטרלינג אחת. רשומות הבנק לא מראות מתי החשבונות נסגרו או למי שולמה היתרה. המבקרים שחקרו את הבנק הזה כדי לזהות חשבונות בבעלות קורבנות רדיפות הנאצים, לפי ההוראות שקיבלו מהוועדה העצמאית של אישי ציבור (Independent Committee of Eminent Persons, להלן "ICEP") לא מצאו את החשבונות האלה במערכת של החשבונות הפתוחים של הבנק, מה שנתן להם להניח שהחשבונות נסגרו. מבקרים אלה ציינו שלא מצאו עדות לפעילות בחשבונות אחרי 1945. אין הוכחות ברשומות הבנק על כך שבעלת החשבונות או יורשיה סגרו את החשבונות וקיבלו את היתרה.

בחינת ה CRT

זיהוי בעלת החשבונות

התובעת זיהתה באופן מספק את בעלת החשבונות. שם נעוריה של אמה מתאים לשם שפורסם לגבי בעלת החשבונות, למרות שהבנק בלזון השתמש בגרסה הצרפתית של שמה ולא בגרסה ההונגרית או הגרמנית והבנק גם רשם אותה כ *Mme.* (גב') למרות שפולק היה שם הנעורים של אמה של התובעת. ה CRT מציין שרשומות הבנק לא כוללות שום מידע ספציפי לגבי בעלת החשבונות מלבד שמה. כמו כן, ה CRT מציין שמאגר מידע בו מופיעים שמות קורבנות של רדיפות הנאצים כולל אישה בשם ג'וספין גלזר, מבית פולק, אשר נולד ב 21 באפריל 1889 בברנו, מידע המתאים למידע שהגישה התובעת לגבי בעלת החשבונות. מאגר מידע זה הוא אוסף שמות ממקורות שונים, כולל יד ושם בישראל. ה CRT מציין שבעבר החליט לטובת התובעת בנוגע לחשבון שהיה בבעלות אביה, שהיה בעלה של בעלת החשבונות, בהתבסס על שהתובעת זיהתה מידע שלא פורסם לגבי אביה². יכולתה של התובעת להגיש מידע שלא פורסם בנוגע לאביה, שהיה בעלה של בעלת החשבונות, מחזק את זיהוי בעלת החשבונות על ידי התובעת. על מנת לחזק את תביעתה, התובעת הגישה כמה מסמכים, בניהם את תעודת הזהות שלה בה מופיעים שמה של אמה ושם הנעורים של אמה, מכתבים בכתב ידה של אמה עם חתימתה, ומכתב מיד ושם בנוגע למותם של הוריה, אחותה וקרובי משפחה נוספים.

בנוסף, ה CRT מציין שהתובעת הגישה לבית המשפט שאלון ראשוני ב 1999 בו תבעה את זכותה לחשבון בנק שווייצרי בבעלות בעלת החשבונות, ג'וספין פולק, לפני הפרסום בפברואר 2001 של רשימת ICEP (להלן "רשימת ICEP") בה מופיעים שמות בעלי חשבון אשר ניתן או סביר להניח שהיו קורבנות של רדיפות הנאצים. האמור מוכיח שהתובעת ביססה את תביעתה לא רק על העובדה שלבעלת החשבונות המופיעה ברשימת ICEP יש שם זהה לקרובת משפחתה, אלא על קירבה משפחתית שהיתה ידועה לה לפני פרסום רשימת ICEP. האמור לעיל גם מוכיח שלתובעת היה מקום לטעון שבבעלות בת משפחתה היה חשבון בנק בשוויץ. עובדה זו תומכת באמינות המידע שהתובעת הגישה. ה CRT מציין שלא קיבל תביעות נוספות לחשבונות אלה.

² ראה מענק מאושר על שם מוריס גלאזור (14 במאי 2002).

מעמד של בעלת החשבונות כקורבן של רדיפות הנאצים

התובעת הוכיחה באופן מספק שבעלת החשבונות היתה קורבן של רדיפות הנאצים. התובעת ציינה שבעלת החשבונות היתה יהודיה ושהיא נספתה ב 1942 במחנות ריכוז. כפי שצוין לעיל, מאגר המידע שברשות ה CRT, בו מופיעים שמות קורבנות של רדיפות הנאצים, כולל אישה בשם ג'וספין גלזר, מבית פולק.

קשר משפחתי עם בעלת החשבונות

התובעת הוכיחה באופן מספק שבעלת החשבונות היתה קרובת משפחה, כאשר הגישה מסמכים, בניהם תעודת הזהות שלה בה צוין שג'וספין פולק היא אמה. אין כל מידע לפיו לבעלת החשבונות יורשים נוספים בחיים.

בעניין תשלום בעבר של היתרה

מכוון שבעלת החשבונות נספתה במחנה ריכוז ב 1942; מכוון שב 1953 הבנק כתב מכתב לבעלת החשבונות לפיו, מפני שלא היה שום קשר עמה במשך כמה שנים, הבנק העביר את החשבונות לחשבון זמני; ומכוון שניתן ליישם את חזקות (ח), (ט) ו (י) שבסעיף 28 (ראה נספח א') של סדרי הדין החלים על הליך יישוב התביעות, כפי שתוקנו, (להלן "סדרי הדין"), המסקנה שעליה מגיע ה CRT היא שאפשר לקבוע באופן מספק שבעלת החשבונות או יורשיה לא קיבלו את תקבולי החשבונות. בהתבסס על התקדימים וסדרי הדין, מפעיל ה CRT מספר הנחות על מנת לקבוע אם בעלי החשבונות או יורשיהם קיבלו את היתרה שבחשבונות.

יסוד המענק

ה CRT קבע שיש מקום לפסוק מענק לטובת התובעת. ראשית, התביעה הינה קבילה בהתאם לאמות המידה המפורטות בסעיף 18 של סדרי הדין. שנית, התובעת הוכיחה באופן מספק שבעלת החשבונות היתה אמה, וקשר זה מצדיק את המענק. שלישי, ה CRT קבע באופן מספק שבעלת החשבונות או יורשיה לא קיבלו בעבר את הכספים שבחשבונות הנדונים.

סכום המענק

במקרה הנוכחי, לבעלת החשבונות היו חשבון פיקדון לפי דרישה וחשבון ניירות ערך. רשומות הבנק מראות שב 19 בפברואר 1953 היתרה בחשבון היתה 2,709.00 פרנקים שוויצרים. בהתאם לסעיף 31 (1) של סדרי הדין, סכום זה יוגדל בשיעור של 135.00 פרנקים שוויצרים, המשקף עמלות בנק מקובלות בהם החשבון חויב בין 1945 וה 19 בפברואר 1953. לפיכך, היתרה המעודכנת של החשבון הנדון היא 2,844.00 פרנקים שוויצרים.

באותו תאריך, בחשבון ניירות הערך היו שני מטילי זהב במשקל כולל של 2,000.55 גרם, וכמו כן, 275.00 לירות סטרלינג במטבעות זהב, כל אחד עם ערך נומינלי של לירה סטרלינג אחת. ב 31 בדצמבר 1944, ערכו של מטיל זהב במשקל קילוגרם אחד היה 4,970.00 פרנקים שוויצרים וערכו של מטבע זהב אחד בלירות סטרלינג היה 38.45 פרנקים שוויצרים, שהיה הערך שקבע משרד המיסוי של קנטון ציריך למטבע זהב אחד בלירות סטרלינג החל מדצמבר 1944. לכן ה CRT קבע שבמקרה הנדון, הערך ב

1945 של 275 מטבעות הזהב ושל 2,000.55 גרם במטילי הזהב שהיו בחשבון יהיה 20,516.48 פרנקים שוויצרים (10,573.75 פרנקים שוויצרים ו 9,942.73 פרנקים שוויצרים, בהתאם).

הערך הכולל של שני החשבונות הוא 23,360.48 פרנקים שוויצרים. הערך הנוכחי של סכום זה נקבע על ידי הכפלתו במקדם 12.5, בהתאם לסעיף 31(1) של סדרי הדין. לפיכך, הסכום הסופי של המענק הוא 292,006.00 פרנקים שוויצרים.

הקף המענק

על התובעת לדעת שבהתאם לסעיף 20 של סדרי הדין, ה CRT ימשיך ויחקור את תביעתה כדי לקבוע אם קיימים חשבונות בנק נוספים בשוויץ שביכולתה לתבוע. חקירה זו כוללת חיפוש בבסיס הנתונים של כלל החשבונות (המכיל רשומות אודות 4.1 מיליון חשבונות בנק שוויצרים מן השנים 1933 עד 1945).

אישור המענק

ה CRT פוסק מענק זה כדי לקבל את אישורו של בית המשפט ואת התשלום על ידי הממונים המיוחדים.

Claims Resolution Tribunal

30 ספטמבר 2003